

Bomhaj Bóh!

Cíklo 2.
9. haprleje.

Létnik 1.
1891.

Serbiske njedželske lopjeúka.

Wudawaju so kózdu šobotu w Ssmolerjez kuihczischcérni w Budyschinje a ſu tam doſtač ſa ſchtvortſlētu pſchedpłatu 40 np.

Quasimodogeniti.

Jana 20, 19: „Na wjeczor pač teho ſameho dnia, kiž prěni běſche po ſhabaczi, jako wucžomnizy ſhromadženi a durje ſamknjene běchu, ſ bojoſežu pſched Židami, pſchiñdže Jeſuš a ſtupi ſrjedža a džesche k nim: Mér budž ſ wami! A hdžz to prajík běſche, pokaza wón jim ſwojej ruzi a ſwój boč. Duž ſwjeſelihu so eži wucžomnizy, ſo teho Čnjesa widžichu.“

Bože ſkónečko je ſo ſhowalo, prěnja njedžela k kónzej ſhwata. Wucžomnizy ſu w Jeruſalemi pola jeneho pſchecžela ſhromadženi w jenym duchu a w jenej myžli. Ale to bě hiſheze ſrudna myžl a ſlabý duch. Stadlo wſchak bě ſwojeho paſtyrja ſhubilo, ſatraschene wowz̄ ſo hromadu čiſheža ſ bojoſežu, ſo džiwje wjelfi, kiž běchu jeho roſtorhali, tež jich ſapopanu.

Wucžomnizy drje běchu wot žónſkých, wot dweju pſchecželov a tež wot Schimana ſhonili, ſo tón Čnjes bě horjeſtanyl, ale woni mějachu mało dowěrjenja do tuteje pwojſeſze, jich wutroby běchu wobčežene ſe ſrudobu a wulkej staroſću wo Jeſušu. Wón ſam a ničo druhe bě ſrjeđisna a jadro jich rěczenja a myžlenja.

To čzemý ſebi prawje hľuboko do pomjatka ſaſchcžepicž a njedžele k natwarjenju ſwojeje dufche naſožowacž. Schěſz dnjom dyrbimy my džělacž a pilnje ſwoje powołanie wobstaracž; ale na ſedmym dniu čze Bóh tón Čnjes nad nami džělacž a naſche dufche wofſhewicž. O hdž bychu njedželske wjeczory stareho čaſha naſhemu ludej ſaſho pſchisſle! Tehdy ſedžesche hospodař ſe žonu, ſ džęzimi, ſ čeſledžu a ſ někotrymi pſchecželemi niz w koreźmje, kaž

nětk tak husto, ale w domach a woni rěczachu wo Božim ſlowje, modlachu ſo tež, ſpěwachu kſchecžijanske khěrlusche a běchu jena wutroba a jena duscha. Teho dla tež bě tajki dom město teho doſtatka Khrystužoweho.

Wón pſchecžo hiſheze pſchecžadžuje, hdžz ſo rěči wo Božim kraleſtwje a je žadanje po nim. Nahle ſteji ſrjedža bjes wucžomnikami. Samknjene durje jemu njesadžewaju. Pſchekražnjene čežlo wſchak je pſchekražnenemu duchej bôle požluſhne, dyžli hrěſhne čežlo hrěſhnemu duchej, tak ſo ſjewicž móže, hdžkuli čze. Wucžomnizy ſu ſo wěſče ſi nowa naſtrózili. Běſche to wopravdze tón Čnjes, abo bě to jenož někajše ſjewjenje abo ſamo ſcherjenje? Ně, woni njewidžachu nikoho, dyžli Jeſuša ſameho. Póſnaju jehona jeho ranach a ſlowach. „Mér budž ſ wami!“ wó jich poſtrowi. To wſchak je wſchědne poſtrowjenje Izraelſkých džecži, runje kaž pola Sſerbów „Bomhaj Bóh“. Ale kažku hľuboku myžl połoži tón króč tón Čnjes do tuthych ſlowow. Wſchitkle ſubla, kotrež wón pſches ſwoje czerpjenje, wumrjecze a horjestacze dobył je: wodacze hrěchor ſiwiſenje a ſbóžnosć, wſchitko je w tuthym ſbožopſchecž wopſchimnjene. „Duž ſwjeſelihu ſo eži wucžomnizy. To bě wěſče njewurjeknita ſbóžna hodžina!

W Jeſušu je mér, tež ſa naſ, haj, Jeſuš ſam je naſch mér. Schtóž na njeho čaſka a ſo k njemu woła we wſchej ſwojej nuſy a týſchnosczi, temu ſo wón w duchu ſjewi, temu dawa wón ſwój mér Boži, kotrež je wyschi, dyžli wſchitkón člowski roſum, tón je bohacze troſchtowaný ſa wſchě czerpjenja tuteho čaſha a mózuje požhljený w nadžiji wěczneho ſiwiſenja.

Nětko prawi saspevaju
Wot sboža s wjeholom,
A k dobywanju maju
Dóscz mozy s Jeſušom!

Wachuje a modleže ſo!

Werna historija, powiedział Wilhelm Immanuel.

2.

„Hacż ja runje khodžu w czemnym dole, njeboju ſo žaneho njeboža, pſchetož ty ſy pſchi mni!”

Po tym ſo bě Hana-Róža ſwoj kſchčeński ſlub wobnowila, pomhaſche ſwojej macžeri ſwérnje w domje. Węjej najwjetſche wjehole, ſo móžesche macžeri, kotrež bě jej tak doſho klužila, nětko ſaſo klužicž. Schtož jej na wočomaj woſladacz móžesche, to rucze wuſjedże, hischče rucžiſcho husto, hacż bě macž to ſebi myſlila a žadala. Ma wſchelakich luboſnych wjeholach njepobrachowasche. A hacż runje husto jeno wonjeschko bě, ſwite ſ rjanych pólnych abo hóſſkich róžow, abo jeno koſchla, kotrež bě Hana-Róža ſkrađu doſchila, abo por nohajzow, kotrež bě njewidžena na ſažnym ranju ſa mjeniſche džeczi dohotowila — wſchitke tele male wěz̄y, kotrež ſo njedadža wuežicž, hischče wjelle mjenje kaſacž, kotrež paſ ſuboſcž wunamaka a ſ mało ſredfami dokonja, wſchitke tele male wěz̄y, kotrež ſwét mało waži a njepſchipóſnaje, běchu w macžernymaj wočomaj jara wulke a wyžoko czesczene. Tak džesche, pſchi wſchitke ſwonkownej muſy, tola ſ wjehela do wjehela. Alle tež jow mjeniſche ſo pſchiſkowo dopjelnicž: „Zadyn dom bjes kſchiza.” — Mjeniujz na ſchěſnatym narodnym dñju naſcheje Hany-Róže, hdyz bě nan ſ macžerju a džeczimi runje ſwoj ſubowanym psalm doſpěwał, ſkori Gyntherjowa nahle a jara straschnje. Hdyz ſo klonzo khowasche, khowasche ſo tež klonzo jejneho žiwjenja. Rano hischče czerſta a wjehela mjes ſwojimi džeczimi, ležesche macž wjeczor bleda a ſymna na ſmertnym kožu, bjes tymi ſamymi, kiž rano tak wjeheli a nětko wjeczor tak hórk pſakajo wokolo njeje ſtejach. Boža rucžka bě ju ſajala. Tej njebe tak wjelle czaſha wostało, ſo by džeczi požohnowała a ſo ſama knjesej poruežila.

To bě hukuba ſrudžba pſches zylg Gyntherjeſ dom a přenja hórk boſoſcž, kotrež Hany-Róžinu mlodu duſchu potrjedži. Wona ſeſda ſebi ſama jako lisežo, kotrež je wot ſchtoma panylo: ſchtom je próſny, lisežo ſwjadnje. Besche jej, jako by ſe ſlamanej macžernej wutrobu tež jejne zyłe ſbože ſo ſlamalo. Deno na rowje ſwojeje macžerje ſo woſchewiesche. Mała ſawka tam bě jej najrjeniſche město. Tak wjelle horzych modlitwów je ſo tam ſpěvało, tak wjelle hórkich ſylſow ſo tam pſakalo!

Man troſhtowasche ſwoje džeczo ſe ſtarym ſwérnym ſłowom: „Tón knjes je mój paſtyr! Hacż ja runje khodžu w czemnym dole, njeboju ſo žaneho njeboža, pſchetož ty ſy pſchi mni!” Hana-Róža dyrbjesche nětko macžer pola mlodszych džeczi ſastupowacž. Wona roſwuczesche ſwoju družu ſotru ſhatku w hospodařſtwje, tak ſo ta po jenym ſcze domej wuſtijnje a wobhlađniwje prjódſtejcz móžesche. Duž ſtupi Hana-Róža jedyn džen pſched nana: „Ja njemóžu wjazy dleje pſchihladowacž, tak ſo ty ſa naž prózujesz. Hlaj, nano, to njeczeſpu dleje. Daj mi na klužbu czahnež, nano, a tebi moje pjenyesy pſchinjescž k pomožy. ſhatka je hižo hospodařſtwo derje naſuňla a budže ſama hotowa, nano, hdyz je wona jutry konfirmérowana.” Manej ſtupichu pſchi tych ſlowach ſylsy ſ wocžow. Wón wiſasche ſ zyłe mozu na džeczu a njechaſche dolho „haj” prajicž.

Wón pohlada na ſwoje džeczo, kotrež ſ proſtiwu pſched nim ſtejſche, tak nutrije, jako by ſwoju zylu duſchu do tuteho pohlada położicž thyzł. A ſchtož tam ſo ſta mjes namom a mjes džowku — czlowjekojo to njeſju widželi, ale woeži Bożej ſtej to widžilej, a ſwjeczji jandželjo ſu ſo nad tym ſwjeſheliſi. — Dol bě czemny, w kotrejž taj dwaj džeschtaj — boſoſcž teho dželenja, ſtyskoſcž teho woſhalczehnjenja, nan a džeczo ſebi wsatej, bratrowe a ſotſine wutrobh roſtorhane, luby ſwérny ſtarſchiski dom nětko niž wjazh ſlodka domowisna! Nětko pod zuſych ludzi tſechu ſpacž, pod zuſych ludzi blido nosy ſtajecž! O tak czemny, o tak nôzny bě pucž! Alle wysche czemneho doła ſtejſche jaſne a ſwetle hnadne klonzo a nan a džowka ſhibnjeſchtaj koſena: „Twoja wola ſo ſtan! Twoju wolu czinicž a czećpicž njech je wyžokoſcž naſchich wjehelow. Ty, knijezerjo nad zyli ſwětom, czin ſ namaj, taž ſo tebi ſpodoſa! Hamjeń!”

Hdyz bě ſotra ſhatka konfirmérowana — bě to boſtny ſbóžny džen ſa Gyntherjeſ dom — ſwiaſa Hana-Róža ſwoje brémjeſchko hromadže a czehnjeſche k wjehnemu rychtarzej do Holinow na klužbu ſa pěſtońcu. Rano ſahe, hdyz džen ſwitasche, bě wona hischče junfróč na ſwojim ſubowanym měſcze pod žarownej jaſnju (Traueresche) pſchi macžernym rowje pobyla. Tam bě ſo horzo bědžila ſ tym knjesom, bě jemu hischče jedyn ras ſwérnoſcž ſlubiła a jeho proſyla: „Ach wostań pſchi mni ſ hnadi, knjeze Jeſom Chryste! Wostań pſchi mni a khodž ſo mni! Hlaj, macžerka leži jow w rowje a nan njemóže ſobu czahnež, wón dyrbi pola malych džeczi wofstacž, njewopuscž mje!” Wona ſchězipasche ſijalku, kotrež ſ rowoweje travy luboſnje won ſukasche, a poſoži ju do ſwojeje biblije na to město, hdzej piſane ſteji: „Tón knjes je mój paſtyr!” — Hdyz Hana-Róža ſe wſy czehnjeſche, njebe pſakanja žadyn ſon. Wſchitzu dachu jej ruku. Starý ſotra, kiž džeczo wot małoscze ſem ſnajſche a lubowasche, jej tež někotre czećwieno-licžkoſte jabluko a někotru mjeſku kruſchwu ſe ſwojimaj ſamymaj rukomaj dał bě, džesche: „Džeczo, tebi njemóže ſo ſle hicž, ty maſch dobreho nana a jandžel pěſtoni twojeje njebocžickeje macžerje pónidže ſa tobū!” Knjes duchowny ſtejſche pödla a poſasowaſche horje: „Haj, Hana-Róža, ty maſch dobreho nana! Njeſapomí nihdy: Tón knjes je mój paſtyr, starý ſwérny Bóh je prawy Wótežez naſe wſchitki, kotrejž džeczi ſekaju w njebjeſbach a na ſemi!” — Hana-Róža džesche „Hamjeń!” na to, ſychowasche paſ tola cicho: „O tak czemny je dol, w kotrejž nětko pucžowacž mami!” (Pokraczowanje.)

Tak džedža ſozialdemokratojo wſcho wobſtejaze powrózicž.

Hdyz bych u ſozialdemokratojo jenož tón wotpohlad měli, muſy dželaczeſkeho luda wotpomhač, bych u ſ tym ſwoje dobre prawo měli. Nichtó jim to ſadžewał njeby, hdyz bych u to po ſakoňskim pucžu dozpicž ſpýtali. Pſchetož w naſchich wobſtejnosczech je wſchelake, ſchtož ma ſo pſheměnicž, a czehož dla móža ludžo njespokojni bycž. Wulke naſromadženje ſamoženja w mało rukach je ſtrach ſa ſbože luda. Teje njerunoſeſe wſchak nichtó ſenje ſe ſweta njeſchinjeſe, ale pomjeňſchecž ju tola móžemy, ſo njeby ſtajna roſkora mjes ſamožithmi a dželaczerjemi wobſtała.

Hdyz bych u ſozialdemokratojo ſwoj porſt do ranov naſchego ludoweho žiwjenja poſožili a roſhudženi ſebi žadali: tu dyrbi ſo něſchtu pſheměnicž, tu něſchtu polepſhacž — by tajke žadanie jenož khwalobne bylo. Hdyz bych u žadali

sakonje sa sawesczenje žiwjenja a strowoszé dżelaczerjow, hdh bychú žadali sakonje pschecžiwo dżecžazemu kaž tež strowoszé a pózecžiwošz sahubjazemu žonjazemu dżelu, hdh bychú žadali njedželski mér sa dżelaczerſki lud, bychú jich wschitzh ludowi pschecželjo podpjerowali.

Ale sozialdemokratizh schecžuwarjo njechadža nusy a hubjenstwu wotpomhacž, njechadža sjednacž samozity a dżelaczerſki lud — woni maya neschto zyle druhe we wocžomaj. Najmjenje chzedža to, schtož njespokojnosz wubudži, wotstronicz, na wopak woni chzedža njespokojnosz wuwuziwač a ju hiszcze powjetſchecž. Czitajcze jenož wurdżowanja na ſejmach (Reichstag a Landtag), hacž ſu sozialdemokratizh ſastupjerjo hdh pomhali pschi ſakonjach ſa polóženie dżelaczerjow. Ženje! Wonи pytachu ſ pomozu druhič njeſchecželov luda to dozpicž, ſo ſo tajke ſakonje pschivſale njebychú, abo woni ſe žadanjemi wuſtupichu, kotrež nichtó dopjelnicž njeſožesche. Wonи jenož ſchecžuwoja, ſo bychú hidženje a njeſchecželſtwo bjes ſamožithmi a dżelaczerjemi žiwili a njemér ſbudžowali, fiz dyrbí ſkónczne ſ revoſuziji (powróczenju) wjescž. Sozialdemokratojo chzedža wſchě naſche wobſtejnoscze ſ mozu powrócziež. To wſchak woni ſam i njeſamijeleža. W ſwojich nowinach woni pižaja: Ženiežki ſrédł je revoluzija, kofraž dyrbí hľuboko ſapchimyčz a bjes ſačiſheža wostacz njeſmē, revoluzija, kofraž može ſo w mérje ſtačz, abo kofraž, hdh dyrbí byčz, budže krwawna ſapocžana a pschewjedžena wot dżelaczerſkeho luda.

Němske khězorſtwo chzedža powrócziež. Pschetož ſozialdemokratija jemu njecha dale wobſtacz dacž, dokelž chze na jeho roſpadankach (ruinach) ſwój ſtat pschichoda ſaložicž. Tich wodzér Liebknecht praji: „Tuto praschenje je praschenje mozy, kotrež ſo njemože w žanej krajnej ſhromadžisnje wučzimicž, ale jenož na haſy, na bitwischczu, runje kaž kózde druhe praschenje, pola kotrehož ſo wo to jedna, ſchtó ma móz.

Tak dha ſozialdemokratojo ſe wſchěmi dowolenymii a njedowolenymii ſrédkami ſa tym ſteja, ſo ſtatueje mozy mozowacž, pschetož na druhe waschnje ſo jich ſkažaze myſle ſa pschichod wuwijecž njedadža.

Kak dha pak netko budže w tutym pschichodnym, tak mjenovanym ſozialiſtiskim ſtacže, ſa kotryž dyrbí ſo dželaczer ſahoriež a ſa kotryž dyrbí ſe žiwjenjom ſastupiež? Zyle wescze wſchak to czi knježa ſozialdemokratojo ſam i njewjedža, ale to a tamne ſu nam tola pscheradžili. Wo kralach a podanach, wo wobſedžerjach a tajkich bjes wobſedženja, wo khudych a bohatych, wo kniesach a wotrocžkach weso wjazy ręcz bycz njedyrbí. Sozialdemokratojo praja: „neschto wobſedžicž je paduchſtwo“. W nowinach, wot nich pižanych, móžemh czitacž: „Psches to, ſo ludžo ſam ſa ſo neschto wobſedža, ſu wſchitke te ſlōſcze a njepocžink ſaftale, kotrež

ſo pola naſ ſtanu“. Paduchſtwo je prěnje, ſchtož psches to naſtanje. Kaž doſho ma ſchtó ſam ſa ſo wobſedženſtwo, budže tež paduchow. Teho dla dyrbí ſo ſ relepſchenju člowejſtwa to ſběhnyčz, ſo ma ſchtó někajke wobſedženſtwo ſam ſa ſo. Wſcho wobſedženſtwo dyrbí wſchém hromadže byčz. To ſo mjenuje: Communismus. Wſchitke fabriki, maſchiny, dželaczerſki grat dyrbí wſchém hromadže byčz, runje kaž wſchitke pola. ſsam ſa ſo ma kózdy jenož draftu, wſchěnuzyrobu, domjazu nadobu. Sa wſchěch hromadže ſu ſchule, knihownje, muſeje a džiwadla (theatry). Tak móže je člowejek bôle a ſpođobniſcho wužiwačz. Pjenjesy ſa ſastup do džiwadla ſo wjazy njeplacža; kózdy ma darmo pschitup ſ relepſchim wjefzelam.

Kózdy wot ſtata ſwoje dželo pschipořaſane doſtanje, wſcho jene, hacž ma ſ njeimu ſara a wuſchitnoſcze. Po ſozial-

Zank a ſanka.

demokratisej wuežbie maya dže wſchitzh te ſame dary. Psches měru ſo nichtó napinacž njetrjeba. Czaž dželania ſo wot ſtata poſtaji. Schtož je ſchtó nadželał, njeſluſcha jemu, ale ſtatej, fiz ſo ſa wſchě potrjebnoſcze tych ſwojich ſtara. Sa papjerki (město pjenjes) ſo to wſcho ſ wulkich ſtatnych twarjenjow roſdželuje. Hacž je něchtó ſeni abo pilnih, njekhmanh abo wobdarjeny, ničo njewučzini, kózdy to ſame doſtanje. Schtož je 10—15 lét dželał, pschińdze na wumjeňk a móže zylý džen proſduy khodziež. Tich wulka mudroſcž wſchak dale ničo we wocžomaj nima, hacž ſebi žiwjenje prawje wjeſeſe ſcžinicž. Dželo je pôdlanska, wjeſele najvažniſha wěz.

Ludżom, fiż pſchtrjebaja, schtoż saħluža, fiż ħebi ničžo nadżekali a našitowali njeiſu, lěnikam a dundakam, budiżże wſchaf tajki stat pſchichoda witany. Ale pilni, džekaw i a flutniw i wo tajkim stacże, wo fotrhmž ħo lěnistwo fubla, ničžo wjedżecż chżycż njebudža. Wón wſchaf ħo też s'zgħela do ſkutka stajicż njeħda, ale njeje ničžo dale hacż módliżnoth puchher k, fiż ħo wo ħkloncžku drje blyjschċi, ale ħo bōrsth roġpu ħnje. Genož hikupi tajkim bladani wērja.

Ale psches wrótnie żony wo tajkim pschichodże żo tyżazh dżelacżerjow — „żałostnje naschęzuwacż dadża, żo hidżenje a żadoseżiwoscż žiwi, żo revoluzija pschihotuje, fotraż dyrbi wscho wobstejaze powrózicż”. Hdż bħċhu sozial-demokratojo rogomu radu ja wotwobroczenje nusy dżelacżer-ſkeho luda wuprajili, by kóždy, kiż hixx ludi a kraj lubuje, hotowy był wscho cžinicż, schtoż móhlo to wulke hubjenstwo na semi polóžicż. Ale tajkeho džitwnuschkeho stata dla, kiż skóncznie do wotrocžtwa wiedże, kajkeż hórsche hisħeze nihdże bylo njeje, hdżeż dyrbi wscho sprawnie prózowanje wotemrēcż a lénistwo hisħeze ħwoju m'sdu namaka a fotruż hubjenstwo a khudobu pschinješe a hdżeż fu eżi, kiż móža schęzuwacż a maja wulku hubu, kniešojo, njebudże żadhy rogomu čłowjek nasħe derje sarjadowane wobstejnoscże powrózicż dacż. K tajkemu wrótnemu żamomordarstwu na ħwojim ludu nichtó se strovym rogomom ruki njeponficżi. Mq̇ dyrbimy temu psħecżezej dżelacżerſkeho luda prawo dacż, kiż pišċe: „Tajke wobstejnoscże, kajkeż budża w tym wot sozial-demokratow wumyßlenym stacże pschichoda, njeiżu hódne čłotwskeho žiwenja a prjedy hacż ūebi je nanušowacż danij, chzemij żo, jeli rogomu żklowa a wufladowanja nam wjazg njeponħaja, s mječom w piaseži wobaraeż!”

Rosyln w naszym czelu.

Nasch Lubn Thěžor je sańdżenu ſrjedu stare
pſchekupske město Lübeck woprytał. G wulſej wjeſeſloſcžu
a ſwiatocžnoſcžu bu wón wschodžom powitaný. 6 małe
holečki ſtejachu pſchi pucžu t jeho poſtronjenju. Žena
poſſicžesche thěžorej wonjeschko ſe ſpěwom. Thěžor ſo
wjeſeſleſche a ſo podžakowatſchi ſo Luboſnje praschesche, hacž
ſmě wonjeschko tež ſobu dom wsacž. —

Wjerch Bismarck je 1. aprileje ſtwój narodny džen, se wſchěch bofow jara czecheny, ſwjeczil. Twarztwo němſkich industrialnych (woſebje wobſedzerjow wulfich želesařnjow a wuhlowych podkopow) je jemu ſlěborne ſudobje na blido, ſa fotrež bě wjele zentnarjow ſlěbora trjeba, dariło. Szławny muž je ſebi to wopravdže wo nasch lud ſazkužil. Bóh tón knjes wobradž jemu hischcze dołhi a měrný ſwiatof!

Novýho prezidenta evangelického najvyššího soudceho zárukou
radu v pruskej krajině záručí, dr. Barthausen, když je někdo
svéj czežki a važný hámč nastupil, prosím v svých přání
vufku všeckich evangelických sboruščecíjanov to svérne
dobropřání. Haj, Boh luhu řejes chytl jeho móznej
požehnací, so mohel svou žlužbu řastací k čescí Božej a
k natvarjeniu našeho záručí.

Sozialdemokratiska konfirmazija. 30 džěčzi
w Barmbecku njedaločo Hamburga ſu, naſchczęwane wot
ſwojich nanow, pſchi ſwojim wuſtupjenju ſe ſchule ſo woba-
raše, ſwoj fſchčeňſſi ſlub wobnowic̄ a ſo konfirměrowac̄
dac̄. Sa to bu jim w Barmbeckſkej forezmje wot ſozial-
demokratiskeho ſawjednika „ſtwětna konfirmazija“ pſchiho-
wana, hdžež pſchi piwje a zigarach ſo jim jědojta rěc̄ pſche-
ckimo fſchęſciianſkej wěrje džerzesche a na poſledku ſo krobla

keflija pſched nimi hrajeſche. Hubjeni ſudžiſažerjo, fiž tač
ſtwój jēd wuſhpaju do wutrobow njerofomnych džecži! —

Hrabinka Poninska, fotraż Wrótklawskemu diakoniszkemu domu jako wysschicha prjódkszeji, wosjewi śledowazu wutrobnu próstwu wo botry: „Nasch diakoniszkiski dom, se žonopoweho sornjeschka naftath, je k wulkemu schtomej narostł, fiz swoje hałosy niz jeno psches schlesynsku provinciu, ale też psches druhe kraje, samo do wukraja wupscheszera. Ssotrow ma nasch dom nětk s zyła 150, fotrež na džeczoch, khorhch a khudych dželaju. Ale schto je to bjes tak wiele? Se wschitkich boków pschińdu k nam próstwy: „Pósczelcze nam botry“. A bohužel dyrbimy husto wotmolwicz: „Wone su hižo wschitke w kniesowej ślužbje.“ Duž nascha najwutrobnischa próstwa: Wy evangelske młode holzy, fotrež chzecze rad sa teho kniesa w jeho winizy dželacż, stupcze do jeho ślužby, fiz je prajik: „Schtož scze czinili jenemu bjes tymi mojimi najmjeñschimi bratrami, to scze mi czinili“, njerosrēczeže bo dolho s czelom a kriju, ale pschińdzceže do nascheho domu k furſuſej, fiz bo w haprleji sapocžnje.“ So býchu tola też ſerbske holzy, s fotrychž bo hacž dotal jeno mało do diakoniszkiego hamta powołacż dawa, swólniwje na kniesowu hleb poſluchałe! Wkrjebi a w Minakale dželaju diakonisky s wulkim żohnowaniem. Wscho dalsche bo shoni poła wysschischeje hrabinki Poninskeje w Wrótklawiu. (Breslau, Lehmarubbenstrasse 58.)

W Rychnwaldze je ſnjeni baronka ſ Eckardſtein towarzſtvo mlodých holzow ſaložiła, fotrež, faž ſo ſlýſci, jara ſcžeje. —

Ga twar zyrkiwje a farh w Wódrijenczi (Oedernik)
poła Niſſeje je trajný ſejm prusſeje Horujeje Lužicy 5000
hriwnow darił.

Wieżel Bo, święteści jąństwo! Utrwony
czas: wystärski czas.

Tak rěkaſche po ſaſtarſku čaſh wot jutrov t Božemu ſtpicžu. Czlowjek je pſchezo žiwý wot nadžije. Běſi tež pſchitomny čaſh khudý a czěmny, jeli ſo ma jeno wěſtý wuhlad na wulke pſchichodne ſbože, dha móže twón pſched wjeſtelom wyſfacž. Žutry pſchipowjedaju tym wěczne wěſte, t njewurjeknjenju ſbóžne ſbože, fiž do horjestanjeneho wumóžnika wěrja. Kaf by móhe wěſtý wuhlad na to tajfe jaſne ſwětlo do czěmneje nozý hľubokého ſemíſkeho hubjeńſtva czlowíſkeho naroda pſchinjeſcz! Pſchi wſchitkim hubjeńſtvoje, fotrež pſchitomny čaſh nahromadžuje, budže temu, fiž ma tutu nadžiju, khusa ſemja poſna ſhnicža a ſkaženja, paradiſ poſný naſětneje luboſcze. Kſchecžijanstwo, pósnuj twojeho wumóžnika a wukn ſaſko twój wuhlad wěczneho ſboža wyſkoſko wažicž.

Rasch wobras.

Janek a Hanka chzetaj swoje schulske dzěla pišacž. Ale čzorna, hrošna tinta je jímai zhlé ſkoro wježele dokonjane dzělo ſkashla. Wulka je jeju bołoscž a dzěcžaza ſrudoba. Hdý býſchtej jenož hischcže w prawym czaſu wscho ſhotowilej, ſo njebh žane wjetsche njeſbože naſtało!

Niedzela Quasimodogeniti.

Niedzela	Jana 20, 19—31.	1 Jana 5, 4—10.
Pondzela	Jap. ſtutſow 1, 12—26.	Hioba 19, 23—27.
Wutora	= = 2, 14—28.	Psalm 46.
Srjeda	= = 2, 29—47.	= 72.
Schtwórtę	= = 3, 1—11.	= 89, 1—10.
Piątkę	= = 3, 12—26.	= 93.
Sobota	= = 4, 1—18.	= 23.